

REVISTA ECONOMICĂ.

Apare odată pe săptămână.

„Revista Economică” se publică din însărcinarea și cu ajutorul institutelor de credit:

„Albina”, „Ardeleana”, „Auraria”, „Beregsana”: „Berzovia”, „Bihoreana”, „Bistrițana”, „Bocșana”, „Brădetul”, „Cassa de păstrare”
Miercurea, „Cassa de păstrare” Seliște, „Chioreana”, „Cordiana”, „Corvineana”, „Crișana”, „Detunata”, „Doina”, „Economul”,
„Făgețana”, „Fortuna”, „Furnica”, „Grănițerul”, „Hațegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Iulia”, „Lipovana”, „Lugoșana”, „Lucea-
fărul”, „Mercur”, „Mielul”, „Munteana”, „Mureșana”, „Mureșanul”, „Nădlăcana”, „Nera”, „Olteana”, „Oraviceana”, „Patria”, „Plugarul”,
„Poporul”, „Racoșana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, „Selăgeana”, „Sentinela”, „Silvania”, „Someșana”, „Steaua”, „Timișana”, „Ulpiana”,
„Victoria”, „Vlădeasa” și „Zlăgheana”.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 16.—, pe 1/2 an K 8.—.

DIRECTOR
Dr. CORNEL DIACONOVICH.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Anul IV.

Sibiu, 31 Maiu 1902.

Nr. 22.

Camerele comerciale contra Societăților de consum.

Ministrul ung. de comerț a invitat la finea an. trecut camerele comerciale să adune date privitoare la societățile de consum aflătoare pe teritoriul lor și să le înainteze ministerului.

Camera de comerț și industrie din Budapesta a adunat datele cerute și elaboratul său a fost obiect de dezbateră în cea mai de aproape ședință plenară a camerei. Pe baza datelor, camera arată desavantajele, cari, pretinde că, ar rezulta din activitatea societăților de consum pentru comercianții de detalii și pentru publicul consumator. Înainte de toate scoate la iveală, că întemeierea numitelor societăți sub lozinca de „creștine” ar sta pretutindea în cea mai strinsă legătură cu organizațiuni politice de partid. Camera arată, că aceste societăți fac presiune asupra consumenților, prin împregiurarea că în fruntea lor stau preoți, pretori, primari comunali, notari și alte organe oficiale cu influență. În elaborat se remarcă mai departe, că ar fi mult mai just ca inteligenței din comune să i-se încredințeze conducerea acestor societăți, numai în cazul dacă ele s'ar ține în marginile prescrise de lege și ar vinde marfă exclusiv membrilor săi. În cas contrar nu poate fi vorbă de concurență liberă, pentru-că consumenții, în urma presiunii organelor oficiale, nu-și procură marfa de unde le-ar mai conveni ci de unde li se demandă. Se mai scoate la iveală împregiurarea, că aproape toate societățile de consum au licență pentru vinderea tutunului, iar pe baza acesteia ele sunt obligate a servi pe ori-cine. De fapt societățile de consum de pe teritoriul camerei țin prăvălii deschise, unde membrii sunt deopotrivă serviți ca și membrii.

Camera mai constată că pe când societățile de consum detailiștilor le cauzează pagube, publicului consumator nu-i fac cel mai mic avantaj, pentru-că nu-i vând marfă nici mai bună nici mai ieftină; din contră în multe localități mult mai rea și mai scumpă,

pe care fără propagandă făcută inadins nu și-ar pute-o valora. Apoi se arată că cu ajutorul acestor societăți poporul nu se poate face mai păstrător, pentru-că și ele vând pe credit. Camera își exprimă îngrijirea și față de înmulțirea magazinelor de mărfuri, ce ministrul de agricultură le-a pus în prospect, și cari sunt în legătură cu însoțirea regnicolară de credit. În fața acestora comerciantul, avisat la puterile sale proprii, devine incapabil de concurență și imposibil. În fine camera arată că existența societăților de consum numai într'un singur cas este îndreptățită, anume: când ele se înființează cu scopul de a procura marfă aieva bună și ieftină pentru membrii lor. Pe teritoriul camerei din Budapesta, se spune că, sunt numai 4 astfel de societăți comerciale. Toate celelalte ar urmări alte scopuri, și nici de cum acela de a furniza pentru membrii lor marfă bună și ieftină.

Pe baza motivelor aici înșirate camera constată că societățile de consum sunt întreprinderi de câștig și nici de cum instituțiuni de folos comun, și de aceea crearea și răspândirea lor n'ar trebui sprijinită moralicesce și materialicesce din partea autorităților și chiar a regimului.

Camera stăruie în propunerile sale îndeosebi asupra împregiurării ca: societățile de consum să fie ținute a procura articole de consum numai pentru membrii lor și pe acest temei lor să nu li se mai acordeze licenții pentru vinderea tutunului. Tot așa și însoțirile de credit, ce stau în legătură cu însoțirea de credit regnicolară, să nu mai deschidă magazii de mărfuri decât pe seama membrilor săi, ca cu chipul acesta concurența să fie liberă.

Vom vedea, cari sunt și părerile celorlalte camere.

+

Afacerea „Chișodanei”.

Asupra modului cum s'au săvârșit la institutul acesta iregularitățile și abuzurile, despre cari am amintit în numărul nostru ultim și cari au adus întreprinderea aproape de ruină, ne lipsesc până ađi informațiuni mai detaiate; asemenea nu avem sciri directe despre conclusele adunării generale extraordinare, convocată, precum am anunțat deja, pe 25 Mai a. c.

Dintr'un raport al lui „Pester Lloyd“, primit din Timișoara, asupra adunării generale extraordinare a acestui institut, aflăm însă, că direcțiunii actuale i-a succedat a câștiga acoperire ipototecară pentru „împrumuturile“ în sumă de K 32,000.— ridicate fără nici o garanție și în mod arbitrar de membrii vechei direcțiuni, și că s'a hotărât totodată, cu celelalte K 15,000.—, ce mai lipsesc din capitalul social, să se acopere prin revocarea și amortisirea acțiunilor celor culpabili. Cu privire la rimesele aflătoare în circulațiune s'a constatat, că acelea sunt bune.

Cei ce au urmărit împreună cu noi de câți-va ani încoace cu atențiune bilanțurile anuale, publicate de „Chișodana“, vor fi observat fără îndoială simptome, din cari se pută concluce, că la institutul acesta nu pot fi toate în regulă. Înainte de toate „Depozitele spre fructificare“, cari se pot numi cu drept cuvânt busola încrederei publicului față de un institut de bani, la „Chișodana“ au fost dela 1895 încoace, cu excepțiunea anului 1900, în continuă decescerea, fiind:

in anul 1895	de K	10,258.—
„ „ 1897*)	„ „	7,608.—
„ „ 1898	„ „	7,002.—
„ „ 1899	„ „	2,325.—
„ „ 1900	„ „	7,204.—
„ „ 1901	„ „	4,755.—

Capitalul social fixat cu K 50,000.— și ajuns la finea anului 1898 la K 49,172.— s'a redus deja în 1899 la K 47,400.— și în 1900 la K 47,000.—. Cum s'a făcut această reducere nu ne putem explica, sciut fiind, că la societățile pe acțiuni capitalul social se poate reduce numai în urma unui conclud al adunării generale și cu aprobarea tribunalului competent. Speșele de fondare, cari, conform legii sunt a se amortisa în cel mult 5 ani, au figurat în toate bilanțurile încheiate dela 1897 încoace cu una și aceeași sumă, cu K 1049.78, iar în bilanțul ultim pe 1901 cu K 949.78, ceea ce încă denotă sau nesciința la conducători sau superficialitate la compunerea bilanțului.

Să sperăm, că persoanele în care s'a concentrat încrederea acționarilor la ultima adunare generală, vor sci scoate institutul, de care ne ocupăm, din halul în care a ajuns și că cu anul acesta va începe pentru „Chișodana“ o nouă eră, o eră de prosperitate și muncă cinstită.

Registre comerciale.

Registrele comerciale se impart în 2 categorii principale:

A. *Registre absolut necesare* sau registre fundamentale. Intre acestea se numără:

1. *Cassa*, care conține toate transacțiunile ce influențează asupra numărului, deci toate intratele și eșitele de bani sau de valori egale banilor.

2. *Memorialul* (numit și *Prima-Nota*), în care se trec toate celelalte transacțiuni. În negoțuri mai mari prima-nota se discompune în mai multe părți d. e. la negoțul cu mărfuri într'o carte de cumpărări (cartea facturilor intrate) și o carte de vânzări (cartea facturilor eșite). Astfel de părți ale memorialului într'o afacere de bancă ar fi: *Cartea efectelor*, *Cartea cambiilor*, *Cartea cupoanelor*, în cari se introduc efectele, cambiile și cupoanele intrate și eșite; acestea încă se pot subimpărți într'o carte a efectelor intrate și una a efectelor eșite, o carte a cambiilor intrate și una a cambiilor eșite, etc.

*) Pentru anul 1896 ne lipsesc date.

3. *Registrul conturilor curente (Salda conti)*, în care se deschide un cont fiecărei persoane sau firme, cu care stă comersantul în cont curent, sau în alt raport de afaceri. Pe lângă registrul conturilor curente, cu deosebire în afacerile de bancă, mai este usitată *cartea numită contul pro diverse*, în care se ține evidență despre acele firme sau persoane, cu cari proprietarul numai incidental are daraveri, precum sunt clienții privați. Contul pro diverse este a se privi ca o parte constitutivă a registrului de conturi curente, de aceea în forma sa exterioră nici nu se deosebesce prin nimic de registrul conturilor curente.

4. *Jurnalul*, în care se contrag la finea fiecărei luni pozițiile din cassa și memorial pentru trecere în maestru.

5. *Maestrul (Cartea mare)*, care cuprinde fără excepțiune toate conturile purtate într'un negoț; aci se face și încheierea lor la finea fiecărui an de afaceri.

6. *Cartea de inventar*, în care se trece inventarul prescris de lege a se lua în fiecare an.

7. *Cartea de bilanț* pentru introducerea bilanțului anual pretins de lege.

Inventarele și bilanțurile se pot purta într'un registru.

Tot între registrele absolut necesare, se numără și

8. *Cartea de copiat* fiind prescrisă în lege.

A doua categorie principală mai puțin importantă de registre comerciale o formează:

B. *Registrele ajutatoare sau secundare*, cari nu sunt *absolut indispensabile*.

Acestea sunt foarte numeroase într'o afacere de bancă. Cele mai însemnate dintre ele sunt diferiții școntri, cari corespund cărții de magazin din negoțul cu mărfuri și anume:

1. *Scontrul efectelor*.
2. *Scontrul cambiilor*.
3. *Scontrul cupoanelor*.
4. *Scontrul monetelor* *).

Urmează apoi:

5. *Cartea acceptelor*, în care se trec toate tratele edate asupra noastră.

6. *Cartea de depôt*, care cuprinde conturile despre hărțile de valoare primite spre păstrare dela clienții nostri, precum și conturile despre efectele primite spre păstrare de amicii nostri de afaceri.

7. *Cartea speselor*, în care se ține evidență specială pentru fiecare client despre speșele de postă și de altă natură, ce sunt a i-se computa.

Numărul și felul registrelor auxiliare dintr'un negoț se acomodează în general după extinderea afacerii și natura celor mai principali rami de operațiuni (afaceri de cont curent, de bursă etc.)

(După Gustav Binder, Die Buchführung im Bankgeschäft de —n).

Cassa de păstrare postală în Ungaria.

Cassa de păstrare postală este o instituțiune de stat, care primesce depozite spre administrare și fructificare prin mijlocirea serviciului postal, garantând statul replătirea lor. Ea a fost instituită de prima dată în 1861 în Anglia, pe motivul că la celelalte casse de păstrare erau o mulțime de inconveniente.

*) Tot aci se numără scontrul sau cartea depunerilor spre fructificare, a împrumuturilor ipototecare etc. (Nota trad).

Cassele de păstrare postale s'au dovedit practice mai ales pentru clasele mai sărace ale populației, indemnându-le la cruțare și oferindu-le ocaziune a depune micile lor economii cu mai mare înlesnire decât la alte casse de păstrare.

La noi s'a introdus cassa de păstrare postală prin art. de lege IX din 1885, întocmai după sistemul celei din Austria, înființată cu 2 ani mai înainte. Partea cea mai mare a deponenților e recrutată din clasele sărace tocmai din motivele:

1. că primesce sume dela 1 K în sus, și pentru a pute aduna și acest minim din economii, liberează așa numitele carte de economii;

2. că prin rețeaua mare de oficii postale, de cari există în prezent aproape în fie-care comună din țară, înlesnesce în mod însemnat depozitarea economiilor;

3. că pe baza unui bilet de depunere liberat de un oficiu postal din țară se pot face depuneri nouă și ridicări la ori-care alt oficiu.

Dintre aceste avantagii mai ales cele din urmă două nu le poate oferi nici o altă cassă de păstrare.

Însă la noi, ca și în Austria, cassa de păstrare postală nu s'a mărginit mult, timp numai la cultivarea depozitelor spre fructificare, ci pe baza art. de lege XXXIV din 1889 a mers mai departe, introducând ca rami noi de afaceri *negotul cu cecuri*, prin care a luat asupra-și îndeplinirea serviciului de cassar pentru proprietarii de conturi, și *negotul de clearing*, al cărui scop este economisirea mijloacelor de circulațiune, intru cât plățile între 2 proprietari de conturi la același institut se efectuează printr'o simplă debitare și creditare în registre, adevă trecând o sumă dintr'un cont în celalalt cont. Expresiunea: *afaceri de clearing* adoptată de cassa de păstrare postală, pentru asemnările între clienții sei nu este corectă după înțelesul general al cuvântului, ci ar trebui să se numească afaceri de gir, pentru că comerțiu de clearing este un termen pentru compensarea plăților între clienți dela diferite bănci.

Pentru a depune o sumă la cassa de păstrare postală este de ajuns, ca cine-va să se prezinte la cassa centrală din Budapesta sau la ori-care oficiu postal din țară autorizat a primi depozite; acela-i liberează un bilet despre suma depusă, pe baza căruia apoi poate face și alte depuneri sau ridicări.

Nu tot așa de simplă e procedura pentru a ajunge la un cont de cec și clearing. Cine vrea să participe la afacerile de cec trebuie să ceară, să i se deschidă un cont la cassa de păstrare postală. Cererea se face prin o tipăritură, ce se dă gratuit de ori-ce oficiu postal intermediar pentru cassa de păstrare postală. Această tipăritură trebuie corect umplută, subscrisă de petent cu numele de familie și de botez, și provădită cu adresa lui exactă; firme colective au să pună și sigilul pe lângă subscriere. În cererea pentru deschiderea unui cont, are să se spună și câte carnete de cecuri și câte libele cu foi de depuneri să se trimeată, iar prețul lor este a se espedia cu asigurațiune postală. Cecurile servesc proprietarului pentru a face plăți din bonul ce are la cassa de păstrare postală; se liberează în caete de câte 50 foi și costă un caet 2 K, respective aceste 2 K sunt competența de timbru de 4 fil. per bucată în sensul tarifului de timbre și competențe. Carnetele, prin mijlocirea cărora se fac depuneri pentru un cont, conțin câte 10, 20, 50 sau 100 foi și costau 2 fileri de foaie. Atât carnetele de cecuri cât și cele pentru depuneri sunt tipărite în *limba maghiară* sau în *limba maghiară și germană* sau în

limba maghiară și croată și se trimit după cerere. Numărul și firma petentului se tipăresc pe foi la executarea mandatului.

Despre încuviințarea cererii pentru deschiderea contului, cassa de păstrare avisează pe petent, trimițându-i carnetul cu cecuri și libelele de depuneri comandate precum și 2 exemplare dintr'o tipăritură anumită pentru comunicarea iscăliturii celui îndreptățit sau celor îndreptățiți să subscrie cecurile. Cassa de păstrare postală este autorizată și a refusa deschiderea contului cerut fără motivare, în care cas restitue petentului suma trimisă pentru cecuri și caete de deposit. Contra acestei decisiuni se poate recura în decurs de 3 zile dela inmanuarea hotărârei la ministrul de comerțiu care decide definitiv.

În termen de 15 zile dela deschiderea contului proprietarul este obligat să depună la ori-care oficiu postal 200 K ca *depunere fundamentală neatacabilă* cu un blanchet de depunere. Dacă întrelasă a face această depunere în timpul fixat, cassa de păstrare îl poate șterge din șirul proprietarilor de conturi și în acest cas poate fi de nou primit numai pe baza unei noue cereri. Asupra depunerii fundamentale, proprietariul contului nu poate dispune cât timp participă la afacerile de cec.

Cine a vărsat depunerea fundamentală, poate lua parte și la afacerile de clearing, dacă și exprimă această dorință în scris către cassa de păstrare postală, folosind o anumită tipăritură.

Cassa de păstrare postală publică de 2 ori pe an o broșură în care sunt introduși toți participanții la afacerile de clearing. Broșura aceasta se trimite la cerere participanților, detragând costul ei din contul lor.

Cu ajutorul foilor de depozite se pot depune ori-ce sume, de ori-cine și la ori-care oficiu postal, care face serviciu pentru cassa de păstrare postală în favorul proprietarului contului tipărit pe blancheta de deposit. O astfel de foaie de deposit constă din 3 părți, pe fie-care parte e tipărit numărul contului, afară de aceea pe partea primă e tipărită și firma proprietarului. Deponentul are să introducă în partea primă numai suma, iar în partea a 2-a și a 3-a suma, data și numele său. Pe dosul părții a doua, care se trimite proprietarului contului, se pot face și comunicări scripturistice, lipindu-se o marcă de 5 fil. Partea dintâi care nu este altceva decât o recipisă postală, se subscrisă de oficiul postal și se dă deponentului, iar părțile 2-a și 3-a se trimit la cassa de păstrare postală, unde se separă, și anume partea 2-a se trimite cu consemnare proprietarului contului, iar partea 3-a se folosește acolo pentru contabilitate. Toate foile de expedit într'o di unei partide, se specifică într'o singură consemnare. Tot în aceea consemnare se introduc și replătirile făcute pentru contul respectiv și se face saldul, pentru-ca proprietarul contului să fie informat zilnic despre starea contului său. Afară de acest mod se mai pot face depuneri pentru un cont:

a) prin domiciliarea de asigurațiuni și ramburse postale la cassa de păstrare postală.

b) prin încassarea de cupoane dela efecte de stat ungare,

c) prin creditare în clearing,

d) prin asemnări din contul giro al băncii austro-ungare, și

e) prin asemnări făcute de membrii negotului de clearing al cassei de păstrare postale austriace.

Scopul participanților la afacerile de cec și clearing este nu atât a face depuneri la cassa de păstrare

postală, cât mai ales a aduna sumele mici la un loc și a le folosi pentru plăți.

Replătirile se fac exclusiv pe baza cecurilor, cari sunt valabile 15 zile dela dată. Pe fiecare blanchetă este tipărită firma sau numele proprietarului, Nr. contului și Nri curenți dela 1—50. Un astfel de cec constă din 3 părți: din asignațiune, din cuponul de control al numerilor, și din cupon.

Blanchetele trebuie folosite în ordine numerică și umplute cu îngrijire. Ca dată are să se folosească *ziua emisiunii*, pentru-că cassa de păstrare este îndreptățită a refusa cecuri rău date; iar greșeli repetite contra acestei dispozițiuni pot avea de urmare eschiderea proprietarului dintre participanții la afacerile de cec. Suma are să se scrie cu literă inițială mare fără a lăsa la începutul șirului loc liber, iar spațiul gol dela finea rândului trebuie umplut cu o linie groasă; suma se mai scrie și în cifre la locul marcat pe cec.

Subscrierea trebuie să fie identică cu cea comunicată cassei de păstrare postale. Cu un cec se poate asemna ori-ce sumă până la mărimea bonului disponibil minus 200 K, adică depunerea fundamentală, și până la suma maximală de 20,000 K; mai mult ca 20,000 K nu se pot asemna cu un cec. Cu un cec se poate da numai un mandat de plată, adică se poate dispune a se plăti numai unei singure persoane sau firme o anumită sumă. Corecturile, ștergerile, rădă-

turile nu sunt admise, dacă totuși s'ar greși un cec, trebuie scris peste el „*stricat*“ și trimis cassei de păstrare de-odată cu cecul următor pentru controlul blanchetelor folosite.

Un cec odată emis nu se mai poate revoca, respective cassa de păstrare postală nu e obligată să țină cont de o astfel de revocare.

Cuponul cu numeri servește pentru a *impedea falsificarea sumei din cec* prin aceea că suma de coroane se face evidentă și în cifrele cuponului, tăind din fiecare șir cifrele mai mari așa ca din cifrele rămase să se poată compune suma notată pe asignațiune.

În fine pe cuponul care rămâne în caet se însemnează cui și ce sumă s'a asemnat.

De oare-ce numărul participanților la afacerile de cec la finea anului 1900 abia a fost de 7222 și în clearing de 5204, iar dintre băncile noastre numai puține au conturi la cassa de păstrare postală, am crezut că va fi potrivit a arăta aci textul și forma unui astfel de cec, în legătură cu următorul cas.

Ioan Muntean din Orăștie, care are cont de cec la cassa de păstrare postală, având bon de ajuns, dispune a se plăti din acela lui Petru Teodorescu în Brașov suma de K 12,910.45 și pentru scopul acesta umple cecul Nr. 1 și-l expediază la cassa de păstrare postală în Budapesta, care execută ordinul precum se va vedea mai jos la felurile cecurilor sub b).

Cassa de păstrare postală reg. ung.

Proprietarul contului: *Ioan Muntean, Orăștie*

Nr. cont. de cec: 4158

Data: Orăștie, 27 Mai 1902.

Cassa de păstrare postală reg. ung. să plătească contra acestui cec

Doisprezece mii nouă sute de ce Coroane 45 fileri.

12910 Coroane 45 fileri.

Subscrierea autorului

Notă. Acest cec e valabil 15 zile dela dată. Cecuri deja expirate nu primesc cassa de păstrare postală.

În dosul cecului se scrie după usul vechiu adresa, d. ex.:

Petru Teodorescu,

Subscrierea autorului:

Brașov,

str. Scheilor Nr. 9.

Peci de mii	1	2
Mii	123456789	
Sute	123456789	
Peciimi	123456789	
Unimi	123456789	

Distingem următoarele feluri de cecuri:

a) *Cecuri postale la purtător*, adică plătibile celor cari le vor prezenta la *cassa centrală a cassei de păstrare postale din Budapesta*; în cazul acesta nu este de lipsă nici o adresă sau *indosament*. Astfel de cecuri sunt de importanță mai ales pentru negoțul local din Budapesta. Cassa centrală rescumpără cecurile acestea, dacă au acoperire și nu întrevine nimic suspect; în cas contrar suspinde plata pe 24 oare și dacă în acest interval nu s'a constatat nici o iregularitate, plătesc cecul la o nouă prezentare.

b) *Cecuri a căror sumă este a se plăti pe baza asignațiunilor cassei de păstrare postale*. Acestea se

folosesc atunci când suma are să se trimită unei persoane anumite la un oficiu postal intermediar. Adresa exactă și domiciliul primitorului are să se scrie la cecurile cari erau în us până acum pe dosul blanchetei de cec și se subscria; la cecurile nouă, cari se vor da de aci înainte se scrie și adresa în față și astfel nu mai trebuie scris cecul de 2 ori de emitent.

c) *Cecuri a căror sumă se expediază cu asemnate postale de către cassa de păstrare postală*. Acestea se folosesc în comerțul cu *Austria, Bosnia și Herțegovina* sau peste tot cu străinătatea. Într'un astfel de cas trebuie plătit și porto postal, care se ridică din contul proprietarului.

d) *Cecuri, cu a căror sumă se creditează alte conturi dela cassa de păstrare postală (Clearing)*. Dacă autorul unui cec are să facă o plată altei persoane, care de asemenea are cont de cec la cassa de păstrare postală și ia parte la afacerile de clearing, atunci poate dispune simplu debitarea contului propriu și creditarea contului persoanei sau firmei, căreia este a se plăti o sumă oare-care, și anume prin clausula: *A se scrie lui N. N. din N. în creditul contului său Nr. . . .* Dacă însă din ori-care motiv, am voi să plătim adresatului suma în număr, trebuie să punem clausula: *„afară de clearing”*. În acest cas suma se asemează în modul indicat sub b).

e) *Cecuri, cu cari se asemează sume din cassa de păstrare unui cont giro la banca austro-ungară*. Fiecare participant la afacerile de cec dela cassa de păstrare postală ungară poate dispune să se treacă o anumită sumă în contul giro dela banca austro-ungară al unei firme domiciliată pe ori-ce piață din monarhie. Această dispozițiune se scrie pe cec prin clausula: *A se credita contul lui N. N. din N. la Banca austro-ungară din N.*; în fine

f) *Cecuri, cu cari se asemează sume altor conturi de clearing dela cassa de păstrare postală austriacă*. Pentru a se trece o sumă din contul unui client al cassei de păstrare postale ungare în contul altui client al cassei de păstrare postale austriace are să scrie autorul cecului clausula: *„Spre creditarea contului Nr. . . . al lui N. N. în N. la cassa de păstrare postală austriacă*. De altfel textul clausulelor cari au să se folosească la diferitele asemănări este cuprins la începutul fiecărui carnet cu cecuri.

Toate cecurile, prin cari se dispune modul cum are să le execute cassa de păstrare postală (literile b—f) se trimit acesteia direct la Budapesta în plicuri officioase de culoare rosa, cari sunt scutite de porto.

Sumele intrate din afacerile de cec și clearing, cassa de păstrare postală le fructifică cu 2% *interese pe an*, pentru sume sub 1 K nu dă interese. Fructificarea începe cu 1 sau 16 a fiecărei luni următoare zilei de depunere și înceată la 15 sau ultima a luni, care premerge zilei în care a sosit un cec pentru ridicare. Odată pe an adevă la 31 Decembrie se capitalizează interesele.

Cassa de păstrare postală își socotese pentru serviciile sale în afacerile de cec și clearing următoarele competențe:

1. *O taxă de manipulațiune* de 4 fil. pentru ori-ce transacțiune, ce o introduce în contul cuiva (depunere, replătire);

2. *O provisiune* pentru replătiri de $\frac{1}{4}\%$ la sume până la 6000 K (25 fil. dela 1000 K), dar cel puțin 4 fil. și $\frac{1}{8}\%$ adevă 12 $\frac{1}{2}$ fil. dela sumele cari trec peste 6000 K. d. ex. dela K 7000 se calculează

$$\frac{1}{4}\% \text{ pentru K } 6000 = \text{K } 1.50$$

$$\text{și } \frac{1}{8}\% \text{ pentru K } 1000 = \text{K } .13$$

$$\text{K } 1.63$$

Aceste competențe se incassează debitându-se contul proprietarului; dar pentru cruțarea lucrului nu se subtrag la fie-care cas ci numai din timp în timp, în tot cazul însă la încheierea anului și la egalarea unui cont.

Provisiunea de $\frac{1}{4}$ respective $\frac{1}{8}\%$ nu se socotese:

a) dela replătirile în clearing;

b) dela replătirile cu asemnate supuse la porto postal (pentru străinătate);

c) dela sumele ridicate din cont pentru cumpărare de efecte și

d) dela competențele incassate de cassa de păstrare postală.

Intre favorurile de cari se bucură proprietarii de conturi la cassa de păstrare postală numerăm:

scutirea de dare și competențe a depunerilor;

scutirea de timbre și competențe în toate raporturile partidelor cu cassa de păstrare postală și cu oficiile mijlocitoare;

scutirea de porto a corespondinței cu cassa de păstrare sau cu oficiile intermediare, dacă se folosesc tipăriturile prescise;

și primirea gratuită a tot felului de tipărituri necesare.

Cea mai netăgăduită dovadă că introducerea negoțului de cec și clearing pe lângă primirea de depozite la cassa de păstrare postală, a fost o idee norocoasă, o dau cifrele statistice, din cari se vede progresul insemnat ce a făcut în cei 11 ani de existență.

În anul prim de existență s'au făcut 373964 depuneri în valoare de K 126.092,830—
s'au ridicat cu 51,372 cecuri suma de K 122.308,252—
pe când în anul 1900 s'au făcut 4.379,586 depuneri
de K 1,282.015,992—
și s'au ridicat în 602.302 posturi K 1.273.752,194—
deci revirementul total în negoț
de cecuri și clearing în 1900 a
fost de K 2.555.768.186—

Starea bonurilor a crescut în anul 1900 cu K 8.263,798— ajungând la suma de K 33.552,071—.

Proprietari de conturi la 31 Decembrie 1900 au fost 7222 dintre cari 5204 au fost și membri în clearing.

Dacă vom cerceta mai de aproape ce progres s'a realizat în privința cruțării mijloacelor de circulațiune aflăm la intrate că suma de K 1282 milioane se discompune astfel:

cu blanchete de depozite au intrat K 841 mil. sau 66%
prin creditări în clearing „ „ „ 393 „ „ 31%
cu asignațiuni postale etc. „ „ „ 48 „ „ 3%

Iar suma de K 1,273.75 milioane la eșite:

solviri cu K 465 mil. sau 37%
cu asignațiuni dela cassa de păstr. „ 195 „ „ 15%
debitări în clearing „ 393 „ „ 31%
asemnări în giro băncii a.-ung. „ 130 „ „ 10%
cu asignațiuni postale etc. „ 90 „ „ 7%

de unde se vede că la intrate și la eșite 31% din întreagă suma s'au efeptuit fără întrebuintare de numărare prin simplă transcriere dintr'un cont în altul.

Ce e drept acest raport este departe de a se pute numi satisfăcător, deoarece-ce întrebuintarea numărării joacă încă rolul cel mai important; cu toate acestea cifrele de sus ne arată un progres pe calea înlocuirii numărării cu cecuri și e de observat, că numai atunci poate fi vorba de un negoț de cecuri sănătos și folositor totodată din punct de vedere economic, când cecurile înlocuiesc plătirile în bani, dar nici de cum nu este de ajuns a se libera multe cecuri, dacă ele nu corespund acestei condițiuni, pentru-că în cazul acela ele contribuie mai curând la înmulțirea decât la reducerea cererii de mijloace de circulațiune.

AFACERI DE DARE.

Competința de înregistrare a membrilor din direcțiune. Competința de timbru de K 10—plătibilă pe baza tarifei de competențe §. 13. IV. 16 punct d), după cererea de improtocolare a membrilor din direcțiunea societăților pe acțiuni, se poate preținde numai în cas, când se cere improtocolarea unor membri din direcțiune, autorisați a semna firma.

*

Dreptul de recurs al creditorului hipotecar. Creditorul hipotecar poate recura cu valoare de drept, contra îndreptățirii și exactității contribuțiilor și competențelor preferite la pertractarea serială față de pretensiunea sa.

(Jud. adm. r. u. Nr. 5572/900).

*

Edificiile scutite temporal de contribuțiune nu sunt scutite și de echivalent.

(Jud. adm. r. u. 2425/901).

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, 30 Maiu 1902.

În piața internațională de bani începe a se valida părerea, că în viitorul apropiat situațiunea financiară se va ameliora încetul cu încetul și că până la toamnă etalonul extraordinar de scăzut de acum va înceta probabil cu totul. Se deduce aceasta în prima linie din împrejurarea, că America exploatează în continuu abundența de numărar a vechiului continent, atrăgând la sine capitaluri considerabile din Europa. Lucrul acesta este cu atât mai natural, cu cât capitalurile plasate în întreprinderile industriale americane, aduc câte 5—6% interese, pe când în Europa plasarea întimpină greutate, chiar și pe lângă interese cu mult mai mici. De altă parte este sigur, că perfecționarea păcei buro-engleze va mări în măsură extraordinară lipsa de bani în Anglia, ba, deocamdată, pacea va reclama sacrificii de bani cu mult mai mari decât însuși războiul.

Reconstruirea farmelor bure pustiite, crearea de noue întreprinderi în Transvaal etc. vor reclama fără îndoială capitaluri mari, pe cari Anglia, singură nu le va pute furnisa, ci va trebui necondiționat să apeleze și la străinătate.

Nu mai puțin se va resimți în piața de bani și efectul catastrofei din insula Martinique, unde vor trebui reconstruite orașe, edificii publice, fabrici, etc. iarăși cu sacrificii mari de bani. Consolidarea va urma de sine înțeles, încetul cu încetul, prin urmare este greu de crezut, că pletora se va schimba de odată în crasă de bani.

Pe piața internă de bani situațiunea este aproape neschimbată. Cambii de prima bonitate s'au discontat în Viena cu $2\frac{3}{8}\%$, $2\frac{5}{16}\%$ și $2\frac{3}{4}\%$.

*

Bilete noue de bancă de 50 coroane. În 26 curent a început Banca austro-ungară a pune în circulațiune biletele noue de câte 50 coroane, datate din 2 Ianuarie 1902. Din descrierea oficioasă a acestor bilete de bancă extragem următoarele: Biletele au un format de 150 milimetri lățime și 100 milimetri înălțime, sunt tipărite pe hârtie fără marcă de apă, pe o

parte cu text germân pe cealaltă cu text maghiar. Chipul însuși are 138 mm. lățime și 87 mm. înălțime, e tipărit în culoare albastră și constă din tabela scrisă în mijloc, a cărei parte superioară e diferit construită, având pe partea germână vulturul imperial austriac, iar pe partea maghiară insigniile țerilor coroanei ungare și la ambele colțuri o mică rosetă rotundă în care e însemnat într'o culoare întunecată numărul „50”. Pe partea maghiară la locul unde pe partea austriacă este declarată valoarea în diferitele limbi, sunt ornamente și între acestea de ambeie părți în mijlocul a două ovale cifra „50”. La dreapta și la stânga tablei scrise este câte o figură ideală de femeie ședând. Figura din stânga ține în mâna dreaptă o secere și cu cealaltă mână tabla cu scrisoare; figura din dreapta se lasă cu brațul drept pe tablă răzîmându-și capul de mână, pe când în mâna stângă ține o carte închisă în poziție orizontală cătră corp. Textul este cel usitat.

AGRICULTURĂ.

Situațiunea agricolă.

În Ungaria. Din raportul publicat de ministrul de agricultură la 20 Maiu a. c. dăm următoarele: În decada a doua a lunei Maiu a doinnit timp ploios în parte preponderantă rece și fortunous. În multe locuri a bătut grindina și în multe regiuni au obvenit ploi parțiale și neguri, cari au adus cu sine brumă și rugină în spicoase. Aceste aparițiuni stricacioase au făcut ca plantele să se desvoalte încet și peste tot să rămână înderēt. În genere se poate afirma, că semănăturile de primăvară în multe locuri s'au îngălbinat și au rămas înderēt, indeosebi la orz și cucuruz se constatează deja pagube efective reale; semănăturile de toamnă s'ar pute încă reculege, pornindu-se un timp mai favorabil, și în acest cas se poate aștepta o recoltă mijlocie bună. În regiunile muntoase au făcut stricăciuni apele mari. Grindina nu a făcut până acum stricăciuni considerabile. Brumă a cădut aproape în toate regiuniile țerii, fără a cauza însă pagube prea simțite. Neguri au fost în regiunile de pe ambii termi ai Dunării. În urma umidității s'a sporit rugina. O întoarcere spre bine a timpului cătră finea lunei Maiu poate aduce cu sine o însemnată ameliorare în agricultură, iar o persistență în rău va aduce mari pagube.

Grânelde de toamnă, secările, ovesele și rapița prospiciază mai bine în dreapta Dunării, între Tisa și Dunăre și în Bănat. În stânga Tisei situațiunea cerealelor s'a deteriorat, între altele, și prin exundări. Mai puțin bine stau semănăturile în jumătatea ostică a țerii. Se simte mare trebuința de timp uscat și cu soare. Situațiunea secărilor pe lângă toate calamitățile de până acum se poate numi îndestulitoare. **Oarzele** de toamnă stau binișor; cele de primăvară sunt slăbuțe. **Cucuruzul** a răsărit rău și în multe locuri semența a perit, astfel că a trebuit semănat de a doua oară. Cucuruzul răsărit este galbin și slăbuț, iar mulțimea buruenilor îngreunează săpatul. **Cartofii** în urma multelor ploi se desvoaltă încet și i-au umplut buruenile. Săpatul a fost împedecat de ploi. **Plantele de grădină, păstăioasele și feluritele soiuri de varză** au rămas înderēt în multe locuri din cauza răcelilor. **Hemeiul** a suferit și el de răceală; totuși lugerii sunt destul de puternici. Acum se face legatul. **Meiul** s'a semănat în decada a doua a lunei Maiu. **Cânepa și inul** au răsărit deja; cănepa se desvoaltă încet; iar inul a suferit de răceli. **Tutunului** încă i-au stricat răcelile. **Napii de nutreț și**

de zahar au răsărit binișor; dar sunt inpedecați în dezvoltare de răceli și de ploii. Cei nimiciti de ger și insecte au trebuit înlocuiți cu semănță nouă. *Lucerna și trifoiul* au fost favorisate de ploii; dar le-a stricat și lor răcelile, astfel că nu s'au putut dezvolta în mod îndestulitor; tot asemenea și *măzêrichea*. *Livedile și pășunile* stau bine numai în stânga Tisei și în Bănat. În celelalte regiuni ierburile au fost inpedecate în dezvoltare de frig; în altele au fost exundate. În regiunile ce au fost scutite de geruri, *viile* stau destul de bine. *Pagubele* în genere sunt mai puțin însemnate, de cum era temerea pe la începutul lui Maiu. Pentru *poame* în genere timpul a fost nefavorabil. *Persecile, cireșele, vișinile, prunele și nucile* sunt în mare parte nimicite.

În *România*. Timpul răcoros care domnesce în toată țeara, nu este tocmai favorabil semănăturilor și în special *porumbului*. *Semănăturile de primăvară* au pretutindeni o înfățișare foarte frumoasă. *Grăul* este în întreagă țeara cât se poate de bun și perspectivele unei recolte abundente și de bună calitate nu pot fi puse de nimeni la îndoială. *Rapița* în mare parte este perdută, locurile au fost întoarse și semănate cu plante de primăvară.

În *toate celelalte țeri*, afară de *Spania*, timpul nu a fost de fel favorabil semănăturilor. Din această pricină a urmat fermitatea cursurilor grăului în principalele piețe din Europa.

În *Statele-Unite* aparentele recelelor nu sunt de fel satisfăcătoare. Biroul agriculturii din Washington estimează condițiunea mijlocie a recoltei de grâu de toamnă la 1 Maiu, la 76.4 contra 94.1 anul trecut la aceeași dată, cari ar face 119.524,300 hectolitri față cu 160.160,000 hectolitri în 1901. Condițiunea secării de toamnă este evaluată la 85.4 față cu 94.0 la 1 Maiu 1901.

*

„*Pentru poporul din Câmpie*“. În primul articolul cu acest titlu din Nr. 20 dela 18 Maiu a. e. al revistei „*Erdelyi Gazda*“, ce apare în Cluj, se trachează pe 7 coloane chestiunea ameliorării situațiunii poporului din Câmpia Ardealului. Fiindcă poporațiunea din Câmpie este aproape în totalitatea sa românească, și în urmare se trachează de viitorul ei, dăm pe scurt cuprinsul acestui articol.

Ni se spune în numitul articol, că agricultorii din Câmpie duc o economie unilaterală și că pământul s'a parcelat și până acum prea mult. Poporul s'ărăcesce, emigrează și se pustiesce. Mare parte a rămas fără vite de jug pentru-că 'i-le-a spulberat sau contribuțiunea sau cametele de câte 40—50% și astfel abia își mai poate câștiga pâinea de toate zilele.

Se arată mai departe, că pentru pregătirea unui viitor mai bun pe seama poporului este neapărat de lipsă să se înceapă ceva, și că nimica n'ar fi mai potrivit ca *înființarea unei reuniuni în scopul culturii vermicilor de mătăsă, a albinelor și pomilor, cum și pentru introducerea unor rami din industria agricolă*. Pentru toate aceste în Câmpie este un teren nu se poate mai potrivit.

În fruntea reuniunii ar trebui să se acuireze o astfel de persoană, care să se bucure nu numai de autoritate, ci în puterea oficiului său să aibă posibilitatea de a executa în deosebi dispozițiunile legii despre poliția de câmp din 1894 și dispozițiunile statutelor reuniunii ce s'ar înființa.

Apoi încheie cu cuvintele: „... Dacă am isbuti să alegem de president pe vre-unul din protopretorii din Câmpie, lucrarea noastră am pute-o duce la bun sfârșit . . . și în 15—20 de ani am pute serba fără

deosebire de confesiune și naționalitate iubileul înființării acestei reuniuni“.

Atragem atențiunea fruntașilor nostri din Câmpie asupra necesității înființării unei sau mai multor reuniuni agricole, pentru a nu perde din mână terenul încă priincios și a nu scăpa ocaziunea de a ține poporul legat de noi prin firele intereselor economice. Și așa în Câmpie, pare că, nu e viață și nu se desvoaltă activitate aproape pe nici unul din terenele vieții publice, și indeosebi în ce privesce chestiile economice.

COMUNICAȚIUNE.

Inovațiune postală. În Franția s'a început introducerea unei reforme cu privire la adresa de pe cuvertele epistolelor; anume pe viitor se va pune *de-asupra locul de destinațiune*, apoi *strada* și numai *de-desubt numele adresatului*. Această inovațiune va fi de sigur bine primită de oficiile postale și e de recomandat ca fiind practică, pentru că ușurează în mare măsură lucrul funcționarilor, fiind-că domiciliul astfel scris, care pe ei îi interesează mai întâi, este mult mai evident.

SOCIETĂȚI FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

„*Viitorul*“. Sub firma aceasta, precum aflăm, e pe cale a se înființa în Săn-Miclăușul-mare un institut de credit și economii, ca societate pe acțiuni. Scopul acestei societăți după prospect este „a deștepta spiritul de economie în toate clasele societății dându-le indemn la depuneri spre fructificare și prin deschiderea de *credite solide* (1) a înlesni ori-ce lucrare onestă pe terenul agriculturii, industriei, comerțului și altor afaceri economice“.

Capitalul social se fixează cu 400,000—coroane, împărțit în 2000 acțiuni de câte 200 coroane.

La subscriere sunt a se solvi 10% din valoarea nominală a acțiunii și 2 cor. de fie-care acțiune ca spese de fondare; până la 1 Octobrie a. e. are să se plătească rata a 2-a de 10% și la 1 Decembre c. rata a 3-a. După plățirea celor 30% acționarii primesc un titlu provisor. Restul de 70% se va solvi la provocarea direcțiunii, dar nu în rate mai mari de 10% și nici în termine mai scurte de 3 luni. Acționarului, care solvesce întreagă acțiunea de odată, i-se compută 5% interese dela plus. Subscrierea acțiunilor se încheie la 30 Iunie a. e. n. Dacă nu s'ar subscris toate acțiunile, capitalul se va reduce până la valoarea acțiunilor subscrise, iar dacă s'ar subscris mai mult de 2000 acțiuni, reducerea se va face prin sortare.

Fundatorii în sensul § 183 al legii com. își susțin dreptul de a alege prima direcțiune pe 3 ani. Ei sunt următorii Domni: *Paul Miulescu*, ppresb. în B. Comloș; *Dr. Nestor Oprean*, adv. în Săn-Miclăușul-mare; *Dr. Epaminonda Lucaciu*, preot în Cenadul-sêrb.; *Paul Tempea*, paroch Toracul-mare; *V. Petroviciu*, paroch în Toracul-mic; *Terenție Oprean*, paroch în Cenadul-sêrb.; *Constantin Băilă*, of. dom. Cenadul-sêrb.; *Ioan Popovici*, parochul Săn-Miclăușului-mare; *Dimitriu Petroviciu*, inv. pens. și propr.; *Petru Băran*, inv. în Nereu; etc.

Nym

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 28 Maiu 1902.

‰	V A L O R I	Viena	Bpesta
		vinde	vinde
	Datoria publică comună.	v cor.	p. 100 K
5	Renta unit. Bancnote, Mai, Nov., 16‰ dare	101-85	101-80
5	" " arg. Ian. Iulie. 16‰ "	101-65	101-80
4	Losuri d. a. 1854 à fl. 250— v. c. 20‰ "	194-50	194-50
5	" " " 1860 à fl. 500— " 20‰ "	154	154—
5	" " " 1860 à fl. 100— " 20‰ "	184-75	186—
—	" " " 1864 à fl. 100— " 20‰ "	255—	259—
	Datoria publică austriacă.		
4	Renta austr. aur., scut. de dare	121—	121—
—	" " Cor.	99-90	100-20
3½	" " de invest.	91-30	—
	Datoria publică ungară.		
4	Renta ung. aur, scut. de dare	120-95	121-25
4	" " Cor. " " "	98-05	98—
4½	Impr. C. ferate d. a. 1889, aur, " " "	120-50	120-75
4½	" " " " 1889, arg. " " "	101-20	100-75
4½	" " " " 1876, aur. " " "	120-60	120—
—	" " " " " 100 fl. " " "	203—	204—
4	" " p. regul. Tisei sc. de dare	164—	164-25
4½	Oblig. ung. de regalii " " "	101-20	100-80
3	Impr. p. regul. Porții de fier " " "	85-80	86—
4	Oblig. rurale croato-slavone " " "	98—	98-50
4	" " ungare " " "	98-70	99—
	Alte datorii publice.		
5	Los. p. regulararea Dunării, à 100 fl. . . .	107-50	—
5	Obl. Soc. Temeș-Bega	97-60	97-50
5	Imp. cu prem. al orașului Viena	106-40	—
3	" " sârbesci à 100 fr.	84-50	—
—	Oblig. cu premii a C. fer. turc. à 400 fr. . .	108-25	—
—	Impr. bulgar 1889	101-50	104—
	Scrisuri fonciare și a. a.		
4	Instit. de Cred. fonc. austr.	98-30	—
3	" " " " cu premii, 1880	269—	—
4½	Banca austro-ungară	101-40	101-40
4	" " " "	101-40	101-40
4½	Banca comerc. ung. Pesta	101-75	102—
4½	Obl. com. ung., Pesta, amort.	105-65	106-25
4	" " " " 50 ani	98-05	101-50
4	" " " " Casei de păstr., cap., Pesta . . .	101-85	96-75
4½	Inst. de credit fonciar ungar	98-10	101-25
4	" " " " "	98-60	98-25
5	Banca " ipotecară ungară "	102—	102-25
4½	" " " " " "	102-25	102-25
4	" " " " " " cu premii	257-75	128—
4%	Casa de păstrare regnic. Pesta, 50 ani . .	97—	98—
5	Albina, Sibiu	—	102—
4½	Casa de păstrare Sibiu, em. IV.	—	101-50
4½	Inst. de credit fonciar Sibiu, em. VI. . . .	—	101-50
	Losuri.		
	Basilica. à fl. 5—	20-10	21—
	Credit, à fl. 100—	443—	445—
	Clary, à fl. 40— v. c.	185—	—
	Soc. p. Navig. Dunăreană, à 100 fl. v. c. . .	—	—
	Buda, à fl. 40—	195—	195—
	Pálffy, à fl. 40—	192—	190—
	Crucea roșie austriacă, a fl. 10—	58—	59—
	" " " " ungară, à fl. 5—	30—	31—
	Rudolf, à fl. 10—	84—	—
	Salm. à fl. 40— v. c.	239—	—
	Salzburg, à fl. 20—	78-25	—
	St. Genoîs à fl. 40— v. c.	274—	—
	Triest, à fl. 100— v. c.	250—	—
	" " " " à fl. 50—	434-50	—
	" " " " „Jó sziv”, à fl. 4—	—	11-25
	Valute.		
	Galbini austr. sau ung.	11-38	11-39
	" " c. reg.	11-37	11-32
	Napoleond'or (20 frci sau 8 fl. v. a.) . .	19-11	19-11
	20 Marce germ. aur	23-54	23-54
	5 ruble rusesci	—	2-54
	Bilete germ. 100 M.	117-40	117-47
	" " franc. 100 Fr.	93-80	95-55
	Ruble, bilete, 100	254-50	—
	Lei românesci, 100	—	95-25

Bursa de mărfuri din Budapesta.

Cursul din 28 Maiu 1902.

	prima per 50 kg. vinde . .	8-80—	9-15
Grâu de Bănat	" " " " " "	8-90—	9-35
" " Tisa	" " " " " "	8-85—	9-25
" " Pesta	" " " " " "	8-85—	9-25
" " Alba-reg.	" " " " " "	8-70—	9-05
" " Bacica	" " " " " "	7-10—	7-30
Secară	" " " " " "	5-75—	6-20
Orz	" " " " " "	7—	7-50
Ovės	" " " " " "	5-05—	5-20
Porumb	" " " " " "	—	—
Rapiță	" " " " " "	—	—66
Untură de porc B.-Pesta	" " " " " "	54-50—	56-50
Slănină (clisă)	" " " " " "		

Bursa de București.

Cursul din 28 Maiu 1902.

Renta amort. 1881 de 5‰	vinde Lei	97½
" " internă 5‰	" "	—
" " 274 mil. 4‰	" "	85½
" " 1898 4‰	" "	84½
Fonciare rurale 5‰	" "	97½
" " 4‰	" "	86½
Sris. fonc. urb. București 5‰	" "	85—
" " Iași " "	" "	78½

„SĂTMĂREANA“

institut de credit și economii, societate pe acții în Seini.

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de practicant la „Sătmăreana“ institut de credit și economii, societate pe acții în Seini (Szinérváralja), se vestese concurs cu termenul de **2 Iulie a. c.**

Salarul anual este statorit în 720 cor.

După un an serviciu de probă făcut cu succes, practicantul va fi promovat subcontabil și se va numi definitiv în postul său.

Reflectanții au se documenteze absolvirea unei școale comerciale, precum și aceea, că posed deplin limba română și maghiară.

[1—1]

Direcțiunea.

De vândare:

1 acțiune * * * * *

* * * * * a institutului „Albina“.

Oferte se vor adresa la administr.
„Revistei Economice“.